

לנכרי

אמירה

היתר אמירה לנכרי
כי אדם בהול
על ממונו

היתר אמירה לנכרי - אדם בהול על ממונו

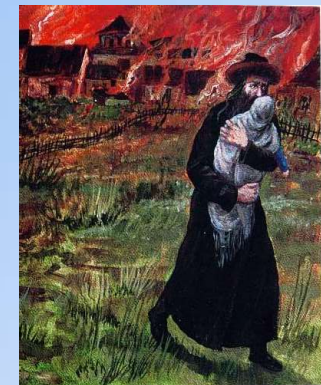
אדם בהול על ממונו-

א- מותר לתת לנכרי את כיסוי להוליכו עד מקום שבינתו שמתוך שאדם בהול על ממונו חוששים שיבוא לאיסור תורה [רסו,א].

ב- בשריפה התירו לאמר 'כל המכבה לא הפסיד' ואף רשאי לקרוא לו לביתו ולאמר לו כן [שלד,כו].

ג- ולא דווקא שריפה אלא כל נזק שיש בו היפסד רב (כגון מים שוטפים את נכסיו) התירו לאמר כל המציל לא הפסיד – אבל לא יצווה במפורש [שז,לב].

אדם בהול על ממונו

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי - אדם בהול על ממונו

אדם בהול על ממונו-

ד- מי שנפל לו החשמל וסחורה שיש בה הפסד מרובה במקפיא רשאי לאמר לנכרי שכל המתקן את החשמל לא הפסיד אך לא יצווה ולא ירמוז. אלא רק בדרך הנ"ל.
ה-מי ששכח את הבויילר דולק וזה הפסד רב עבורו רשאי לאמר לנכרי שיכבה [מלשאצ"ג שבות]

אדם בהול על ממונו

היתר אמירה לנכרי - אדם בהול על ממונו

היתרים נוספים

הפסד גדול או צורך גדול שיצטער עליו- מותר אמירה לנכרי בשבות דהוי שבות דשבות. דוג' - הדחת בשר שלא נמלח ביום השלישי אסורה דיכול לאכול ע"י צלייה - שז, יב

אמירה לנכרי -
במקום הפסד וצורך
גדול

היתר אמירה לנקרי - היתרים נוספים

צער בעלי חיים

צער בעלי חיים – איסור צער בעלי חיים הוא מן התורה ולכן לא גזרו על אמירה לנקרי בצער בע"ח, אך שבת דחוויה היא אצל צער בע"ח ולא הותרה לכן כמה שאפשר לשנות משנים –

1. מותר לעלות בהמה מהבור ע"י נכרי.
2. מותר לחלוב ע"י גוי – ויחזור ויקנה את החלב מהגוי במחיר מועט שלא יהיה כעושה בשביל ישראל.

אמירה לנקרי –
צער בעלי חיים

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי - היתרים נוספים

היתרים נוספים

רומז לנכרי ביום חול שיעשה לו מלאכה בשבת, בטובת הנאה – אין כאן איסור של ו'דבר דבר' [שהרי רומז לפני שבת], ואין כאן שליחות [כיון שעושה בשביל הטובת הנאה], ואין חובת מחאה [כשעושה מאליו ללא צווי היהודי בטובת הנאה - אף שעושה בחפציו וברשותו של הישראל כשאינן גופו של הישראל נהנה (כיבוי שריפה, תיקון מקרר וכדו')], אא"כ הוא שכירו או שגופו של הישראל נהנה (מאור מאכל וכדו') דאז מחזי כשלוחו וחייב למחות].

רמיזה לנכרי בחול

לנכרי אמירה

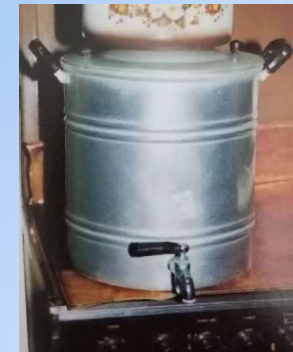
היתר אמירה לנכרי - היתרים נוספים

היתרים נוספים

א- פסיק רישא מותר בנכרי- מותר לומר לנכרי שיתן מים לתוך קדירה שעל תנור בית החורף שלא תבקע ואח"כ מדליקו. לאמר לנכרי לפחות את דלת המקרר אף באם ידלק האור - דהוי פסי"ר. (רנ"ג י"א כ"ז כ"ט רע"ז ה' של"ז ב).

ב- ולכן מותר לומר לגוי לפתוח מים החמים מהבוילער ולכמה דעות מותר לצוות את הגוי לפתוח את המקרר מטעם זה ע"י באחרונים

אמירה לנכרי -
פסיק רישא

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי - היתרים נוספים

היתרים נוספים

א- יש צד היתר - מלאכה שיכול היהודי לעשותה בהיתר מותר לומר לנכרי לעשותה אף אם יעשה באיסור- כגון טלטול מוקצה שאפשר עי"י טלטול מהצד גם לישראל - ואין להקל כן לעם הארץ. (רעו ט רעז ו שח לב)

ב- וראה קו"א סי" רעו מ"ג דמותר רק בדרבנן (שז טז) וטעם זה מותר לומר לגוי להזיז מוקצה ועי"י"ש אבל כמבואר במקורות אלו אין להתיר היתר זה אלא לבני תורה

אמירה לנכרי -
כשיש צד היתר

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי - היתרים נוספים

היתרים נוספים

כבוד הבריות – בשו"ת שם משמעון ס"י טז מאריך בגדרי ההיתר דכבוד הבריות – ומסיק שבודאי הותרה אמירה לנכרי במקום כבוד הבריות. אמנם בשו"ת לבושי מרדכי [י"ד מה"ת ס"י קמא] כתב 'דלא הוי משום כבוד הבריות רק בדבר שמתבזה בו ומשום מיאוס'.

אמירה לנכרי –
כבוד הבריות

לנכרי

אמירה

היתר אמירה לנכרי – היתרים נוספים

היתר אמירה לנכרי למניעת נזקי גוף

א- חשש היזק הגוף של רבים –

1. כאשר יש חשש של היזק לגופם של הרבים, התירו איסורי דרבנן.
2. לפי זה נראה שגם אמירה לנכרי באיסורי תורה, מותרת במצבים כאלו.
3. לדעת המ"א לא הותר אלא היזק שלא היה ניתן לסלקו מעש"ק וי"א שלא הותר אלא היזק שאיננו ניכר.
4. נח' הפוסקים האחרונים מה גדר רבים.
5. לכן באם כבה האור ויש חשש אמיתי שינזקו מכיסאות וכו' מותר להדליק ע"י נכרי.

מניעת נזק - כללים

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי

דוגמאות

בין השמשות

1. שכחו לחבר את הפלטה לחשמל, או להדליק את האור – ניתן לומר לגוי שיעשה זאת. בתנאי שאכן יש בזה צורך אמיתי לעונג שבת.
2. נרות ש"ק ניתן לבקש מהנכרי להדליק נר אחד [באם יש תאורה מספיקה בלא"ה] ויכולה האשה לברך עליו.
3. נר יאצ"ט מותר לבקש להדליק אף כמה נרות.
4. אין להדליק נר חנוכה ע"י נכרי.
5. הבוילר דולק ויגרם נזק או הפסד מותר לאמר לגוי לכבות וה"ה לתנור וכדו'.

אמירה לנכרי דוגמאות

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי

דוגמאות

הגוי עושה להנאתו

1. הדליק הגוי את האור בחדר המדרגות לצורך עצמו מותר ליהנות מזה.
2. הדליק השכן את האור לצורך היהודי שלא בביתו אסור ליהנות מזה אא"כ היה קצת אור.
3. ניתן להכנס אחר גוי בדלת חשמלית שפתח עבור עצמו.
4. מקום שהאור נדלק מאליו יעבור אחרי הנכרי.

אמירה לנכרי דוגמאות

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי

דוגמאות

הגוי עושה להנאתו

5. במקום שיש מערכת חימום מרכזית ורוב הדיירים נכרים.
6. תיקנו את מערכת המים ע"י נכרי כאשר רוב העיר נכרים מותר, אך אם הרוב יהודים אסור אא"כ עשו זאת לצורך חולים.
7. נכרי שתפקידו לפתוח את הדלת החשמלית אסור ליכנס בא באם פתח לישראל [אא"כ יכול לפתוח באופן ידני].

אמירה לנכרי דוגמאות

לנכרי אמירה

היתר אמירה לנכרי

דוגמאות

מכשירי חשמל וחימום

1. מותר להפעיל מכשיר אנילציה ע"י נכרי.
2. מותר להפעיל מכשיר אדים קר לצורך קטן, או מצטער הרבה.
3. אסור לאמר לגוי לכבות את המיחם בשבת – אא"כ יש חולה וכדו'.
4. אסור לבקש מהגוי להדליק את הבוילר.

אמירה לנכרי
דוגמאות

היתר אמירה לנכרי

דוגמאות

מכשירי חשמל וחימום

5. מותר לאמר לגוי לפתוח את המים החמים במקום הצורך. ...
6. דליפת גז מותר לאמר לנכרי לסגור את הגז במקום צורך.
7. דליפת גז המסכנת אף שאינה סכנה גמורה יכול לסגור ע"י ישראל בשינוי.

אמירה לנכרי דוגמאות

